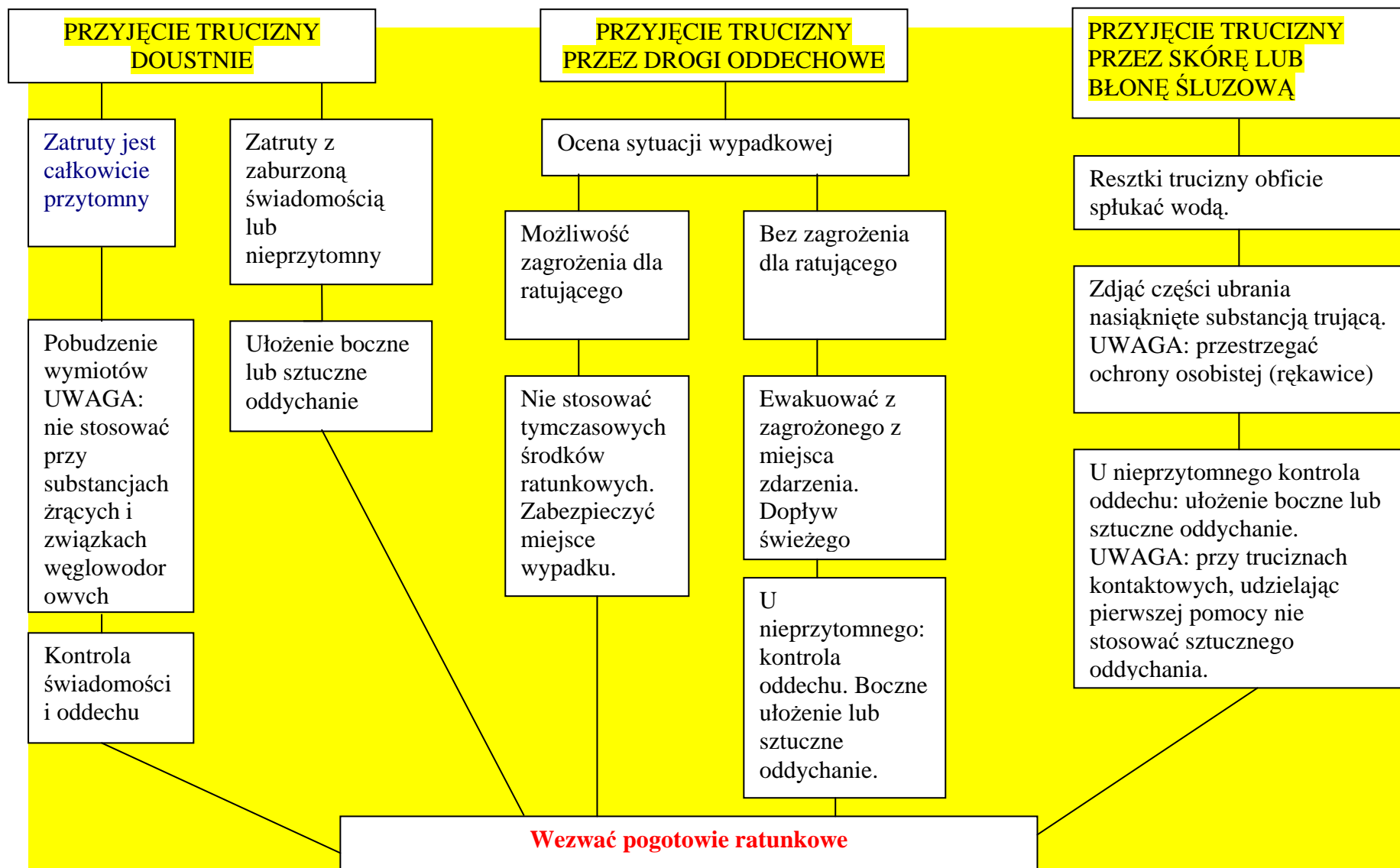

SPOSOBY POSTĘPOWANIA PRZY ZATRUCIACH

W miarę możliwości przekazać pracownikowi pogotowia resztki trucizny, naczynia oraz ewentualne wydaliny.

POMOC PRZEDMEDYCZNA

PIERWSZA POMOC PRZY ZATRUCIACH

W przypadku skażenia ludzi różnymi środkami trującymi istotne znaczenie w ratowaniu ich życia ma sposób udzielenia porażonym pierwszej pomocy. Zakres i sposób jej niesienia zależy od rodzaju środka toksycznego, drogi przenikania trucizny do organizmu i aktualnego stanu zdrowia porażonego. Elementem zasadniczym jest przerwanie ekspozycji na działanie środka toksycznego głównie poprzez ewakuację porażonych ze skażonej strefy lub nałożenie maski przeciwgazowej, zdjęcie skażonej odzieży i odkażanie ciała. Jeśli trucizna dostała się do przewodu pokarmowego zachodzi konieczność usunięcia trucizny poprzez wywołanie wymiotów a w dalszej kolejności podania porażonym podstawowych środków leczniczych np. węgla lekarskiego czy specyficznych odtrutek. Ta ostatnia czynność jest szczególnie potrzebna przy skażeniach bojowych środkami trującymi.

Wstępne rozpoznanie rodzaju środka trującego opiera się na danych o okolicznościach skażenia charakterystycznym powonieniu niektórych środków toksycznych oraz na podstawie objawów zatrucia.

U osób nieprzytomnych lub w stanie drgawkowym w żadnym przypadku nie wolno prowokować wymiotów ani czegokolwiek podawać do jamy ustnej.

W wielu przypadkach konieczne jest stosowanie sztucznego oddychania a zwłaszcza przy zaburzeniach oddechu i sinicy.

Przy chemicznych uszkodzeniach oczu należy je płukać dużą objętością wody. Przy oparzeniach oczu wapnem nawozowym lub azotniakiem można do płukania oczu używać oleju parafinowego. Przy skażeniach wodą amoniakową oczy należy przemywać 2% roztworem kwasu bornego. Przy związkach fosforoorganicznych i karbaminianach do płukania oczu stosuje się 2% roztwór sody oczyszczonej. Każdy przypadek zanieczyszczenia oczu substancjami chemicznymi trzeba traktować bardzo poważnie i natychmiast po udzieleniu pomocy kierować poszkodowanego do okulisty.

Podawanie zatrutym alkoholu może mieć miejsce jedynie w przypadku całkowitej pewności, że porażony został skażony metanolem (alkoholem metylowym) lub glikolem etylowym.

Dla szybkiej diagnostyki zatrucia należy zabezpieczyć resztki substancji trującej, opakowania po środkach chemicznych, sprzęt, którym porażony się posługiwał a także wymiociny i mocz.

Przy uzasadnionym podejrzeniu o zatrucie, a zwłaszcza w przypadku, gdy objawy zatrucia już wystąpiły należy bez względu na ich nasilenie przetransportować poszkodowanych do szpitala lub punktu medycznego.

Pierwsza pomoc przy niektórych zatruciach

Rodzaj środka	Wnikanie trucizny	Objawy zatrucia	Pierwsza pomoc
1	2	3	4
ROZPUSZCZALNIKI - benzyna, ksylen, toluen, benzen	Skóra, układ oddechowy, przewód pokarmowy	Bóle brzucha, nudności, wymioty, oczopląs, drgawki, duszność	Zdjąć odzież, obmyć ciało, u przytomnych wywołać wymioty, przewieźć do szpitala
- czterochlorek węgla	Skóra, układ oddechowy, przewód pokarmowy	Wymioty i biegunka, bóle głowy, pobudzenie psychiczne, zażółcenie spojówek, drgawki, duszność	Wynieść ze skażonej atmosfery, zdjąć odzież, obmyć ciało, przewieźć do szpitala
- trójchloroetylen	Skóra, układ oddechowy, przewód pokarmowy	Bóle i zawroty głowy, wymioty, zaburzenia czucia i widzenia oraz pracy serca, śpiączka	Usunąć ze skażonej atmosfery, zastosować sztuczne oddychanie, przewieźć do szpitala
- dwusiarczek węgla	Skóra, układ oddechowy, przewód pokarmowy	Bóle brzucha, wymioty, biegunka, zaburzenia widzenia i czucia, utrata przytomności	Usunąć ze skażonej atmosfery, sztuczne oddychanie, przetransportować do szpitala
- glikol etylenowy	Przewód pokarmowy	Bóle głowy, wymioty, skąpomocz, utrata przytomności	U przytomnych wywołać wymioty, podać do wypicia 100g wódki, przewieźć do szpitala
- alkohol metylowy	Układ oddechowy, przewód pokarmowy	Bóle i zawroty głowy, wymioty, zaburzenia widzenia, śpiączka	U przytomnych wywołać wymioty, podać do wypicia 100g wódki

<p>INSEKTYCYDY - fosforoorganiczne (Ultracid, Systox, Malathion)</p>	<p>Skóra, układ oddechowy, przewód pokarmowy</p>	<p>Ból oczu, zwężenie źrenic, obfite wydzielanie śliny oraz śluzu w drogach oddechowych, bóle brzucha, pocenie, duszność, drżenia mięśni</p>	<p>Usunąć ze skażonej atmosfery, zdjąć odzież, obmyć ciało, przemyć spojówki, u przytomnych wywołać wymioty, nie wolno podawać alkoholu ani mleka</p>
<p>- chloroorganiczne (Aldrin Toksafen)</p>	<p>Układ oddechowy, przewód pokarmowy</p>	<p>Nadmierne pocenie, drżenie i drgawki mięśniowe, zaburzenia oddechu</p>	<p>Usunąć ze skażonej strefy, zdjąć odzież, obmyć ciało wodą z mydłem, u przytomnych wywołać wymioty, nie wolno podawać alkoholu ani mleka</p>
<p>METALE CIĘŻKIE - związki ołowiu</p>	<p>Układ oddechowy, przewód pokarmowy</p>	<p>Oslabienie, napady kolki jelitowej, zaburzenia krążeniu, czasem bezmocz</p>	<p>Przytomnym podać do picia mleko z dodatkiem kurzych jaj, sprowokować wymioty, przewieźć do szpitala</p>
<p>- związki talu</p>	<p>Układ oddechowy, przewód pokarmowy, skóra</p>	<p>Ból brzucha, niepokój, porażenia lub niedowładny kończyn, czasem zmiany psychiczne</p>	<p>U przytomnych wywołać wymioty i przewieźć do szpitala</p>
<p>- związki rtęci</p>	<p>Układ oddechowy, spojówki, przewód pokarmowy</p>	<p>Metaliczny smak, bóle brzucha, wymioty, biegunka, duszność, śpiączka</p>	<p>Podać do picia mleko z dodatkiem jaj, u przytomnych sprowokować wymioty, przewieźć do szpitala</p>
<p>BOJOWE ŚRODKI TRUJĄCE - duszące (fosgen, chlor, chloropikryna)</p>	<p>Głównie układ oddechowy</p>	<p>Podrażnienie spojówek i górnych dróg oddechowych, duszność, zasinienie skóry i błon śluzowych</p>	<p>Nałożyć maskę przeciwgazową, ewakuować ze skażonej strefy, zdjąć odzież, obmyć</p>

<p>- parzące (iperyt siarkowy, azotowy, luizyt)</p>	<p>Skóra, układ oddechowy, przewód pokarmowy</p>	<p>2-6h brak objawów, potem utrata powonienia, pieczenie pod powiekami, zaczerwienienia skóry, nudności, biegunka ostra niewydolność układu oddechowego, pęcherze na skórze a potem owrzodzenia</p>	<p>Nałożyć maskę przeciwgazową, ewakuować ze skażonej strefy, zdjąć odzież, obmyć ciało, przepłukać oczy dużą ilością wody, przewieźć do punktu udzielania pomocy</p>
<p>- paralityczno-drgawkowe (tabun, sarin, soman, związek Vx, GF)</p>	<p>Układ oddechowy, spojówki, przewód pokarmowy, skóra</p>	<p>Jak przy fosforoorganicznych insektycydach o gwałtowniejszym rozwoju</p>	<p>Nałożyć maskę przeciwgazową, ewakuować ze skażonej strefy, zdjąć odzież, obmyć ciało, przemyć obficie spojówki, podać specyficzne odtrutki ze specjalnego zestawu</p>
<p>- drażniące i łzawiące (CN, CS, CR, adamsyt, arsyny)</p>	<p>Układ oddechowy, spojówki</p>	<p>Silne podrażnienie spojówek i dróg oddechowych, ból gałek ocznych, kaszel, duszność</p>	<p>Nałożyć maskę przeciwgazową, ewakuować ze skażonej strefy, zdjąć odzież, obmyć ciało, przepłukać oczy dużą ilością wody i zakropić okulistycznymi środkami znieczulającymi</p>

<p>OGÓLNOTRUJĄCE - tlenek węgla</p>	<p>Układ oddechowy</p>	<p>Szum w uszach, różowe zabarwienie skóry, duszności, pobudzenie psychiczne</p>	<p>Nałożyć maskę przeciwgazową, ewakuować ze skażonej strefy, zdjąć odzież, obmyć ciało, przemyć oczy, stosować sztuczne oddychanie, podać do wężowania azotyn azylu (cienkie fiolki z IPP), przewieźć do szpitala</p>
<p>- cyjanowodór</p>	<p>Układ oddechowy, przewód pokarmowy</p>	<p>Podrażnienie nosogardzieli, osłabienie, nudności, duszności, lęk i drgawki</p>	
<p>- arsenowodór</p>	<p>Układ oddechowy, przewód pokarmowy</p>	<p>Jw. oraz krwiste wymioty, ból w nadbrzuszu, krwiomocz, porażenia kończyn, zażółcenie błon śluzowych i skóry</p>	
<p>- środki psychotropowe (LSD-25 i pochodne BZ)</p>	<p>Układ oddechowy, przewód pokarmowy</p>	<p>Chwiejność nastroju, lęk, depresja, zaburzenia orientacji, co do czasu i miejsca, omamy wzrokowe i słuchowe</p>	<p>Nałożyć maskę przeciwgazową, ewakuować ze skażonej strefy, odsunąć od wykonywania pracy, ciężej porażonych izolować, przewieźć do punktu pomocy medycznej</p>